

جریره زنی بود مام فرود
زبرسیاوش دلش پُرز وود

بها راست و درخت پراز شکوفه های سپید.
فرود در سایه‌ی درخت می‌خوابد. چشم می‌بندد. انگشتان نسیم، گیسوان خرمایی‌رنگش را درهم می‌ریزد و دست نوازش بر گونه‌اش می‌کشد. سرانگشتان خنک و زمزمه‌ی آرام‌بخشن، مهربانی مادری رنج دیده را به همراه دارد؛ مادری که با همه‌ی اندوه، هر شب برای فرزندش افسانه‌های خوش هزارویک شب می‌گوید و دلش را سرشار از امید فردایی می‌کند که چون شاهزاده‌ای سوار بر اسب سپید با همه‌ی دوری اش فرامی‌رسد و آن شور ناشناخته‌ی هستی را موج موج در دلش می‌ریزد. فرود دیری است با این زمزمه آشناست که آوای این مادر از تاروپود هر روز و هر شبیش به گوش می‌رسد.

فرود با خود می‌گوید: «کاش نا پایان سرنوشت جهان، همینجا زیر سایه‌ی این درخت پیر می‌خوابیدم و چون بیدار می‌شدم، زمان به پایان رسیده بود و زمین می‌خواست آغاز دیگری را جشن بگیرد. کاش راه‌هایی تازه بر دستم نقش می‌بست. کاش چون چشم می‌گشودم، روزهایی دیگر پیش رویم بود؛ روزهایی پرنشیب و فراز

است. فرود می‌داند که مرداب بداندیشی افراسیاب، او را در کام خود خواهد کشید: «چرا به افراسیاب بدگمان نشوم؟ مگر او نبود که سیاوش را از ما گرفت؛ تا نه پدر من، که همسر دخترش فرنگیس باشد؟ و مگر باز او نبود که خون سیاوش را بر خاک ریخت و امید روزهای نامیمی مادرم را برای همیشه برباد داد؟ اکنون که گرگ‌های گرسنه درونش به دنبال شکاری تازه‌اند، چه کسی بهتر از من که تنها بازمانده‌ی سیاوش در توران زمینم؟»

زمان درنگ نیست. نخست باید گله‌ها را گردآورد و به چراگاهی دیگر بفرستد. باید زنان و کودکان رانیزاز گزند دشمن دور نگاه دارد. فریاد می‌زند: «سردارانم کجا هستید؟ کشتکارانم! شما که تاکنون نه شمشیر به دست گرفته‌اید و نه خنجر کشیده‌اید. در بستری خبری خفته‌اید یا مست روی گل‌های نوشکفته و چهچهه بلبلانید؟ برخیزید که جام چشم‌های افراسیاب را بالا بگذارید!»

فرود بر اسب می‌نشیند و می‌تازد: «باید جارچیان را فرابخوانم. دلم گواهی می‌دهد که در این گرد که از دل زمین برخاسته است، در این غبار، شورشی است. جارچیان باید بر سر بام‌ها شیپور جنگ زنند.»

چون راه‌هایی ناشناخته و پر پیچ و خم. خسته‌ام از این روزهای چون دیروز. نه خبری تازه از راه می‌رسد، نه رهگذری گذارش به این سرزمین از یادرفته می‌افتد.» بادی می‌وزد و آبشاری از شکوفه‌های سپید بر سرش می‌بارد. چشم باز می‌کند. از لبه‌لای شاخه‌ها، شاهینی را می‌بیند که چون تیر از دل آسمان می‌گزد. پس فرود، در چشم برهم زدنی، کمان می‌کشد و شاهین را با تیری سرخ در دلش به زمین می‌دوzd. پیش می‌رود و بر پرهای نرم پرنده دست می‌کشد: «پرهایش هنوز گرمای زندگی را در خود دارد. چرا تیر انداختم؟ شاهین را برای چه می‌خواستم؟ آیا پرواز بلند او در آسمان زیباتر نبود تا لاشه‌اش این چنین پست بزمین؟»

گوبی دستش به فرمان دیگری است؛ به فرمان او که نخستین روز، تیر را به دستش داد و کشیدن زه را به او آموخت. او که گفته بود: «هیچ پرنده‌ای در آسمان بال نمی‌گشاید، مگر آن که با تیر تو برخاک نشیند و هیچ سوارِ دشمنی از دژ کلات نمی‌گزد، مگر آن که اسبش در سوگش نشیند. خاک را آن‌گونه پاس می‌داری که جانت را و دشمنت را آن‌گونه ریشه‌کن می‌کنی که گیاهی هرزه را.»

ولی دشمن کدام است و نشان دوست چیست؟ فرود نمی‌داند که با هردو بیگانه است. بر بلندای تپه می‌ایستد. به سبزه‌زار می‌نگرد که سپیدکوه، چون نگینی آن را در بر گرفته است. گله‌های سیاه و سپید اسب‌ها و گوسفندان، گوشه‌گوشی دشت را پوشانده‌اند. گله می‌چرخد و می‌گردد و چون ابرهای بهار، هردم چهره‌ای تازه به خود می‌گیرد. فرود سر بالا می‌برد. دورتر در پهنه‌ی دشت، رودی سیاه جاری است. خیره‌تر می‌نگرد. رود پیش می‌آید و بر دشت چادری سیاه می‌کشد. فرود چشم تنگ تر می‌کند. رود سیاه، لشکری است که به سوی کلات می‌تازد. خبری تازه در راه است. بی‌گمان، افراسیاب اینک که خسرو و فرنگیس از دامش گریخته‌اند، به یاد دژ کلات افتاده

